

MIESTO SANTARA

Aiškinamasis raštas

Turinys

1.	Dabartinės situacijos analizė.....	3
2.	Architektūrinė koncepcija	5
2.1.	Bendra koncepcija.....	5
2.2.	Projekto vizualizacijos	5
2.3.	Tautinio rašto grindinys	8
2.4.	Multifunkciniai paviljonai.....	8
2.5.	Fontanas	10
3.	Kraštovaizdžio architektūros koncepcija	10
4.	Funkcinės zonos ir viešosios erdvės.....	10
4.1.	Savivaldybės aikštė.....	10
4.2.	Rinkos aikštė ir perėjimas	11
4.3.	Kiemo erdvės ir skveras.....	11
5.	Susisiekimo ryšiai ir judumas	11
6.	Mažosios architektūros elementų koncepcija.....	11
6.1.	Parinktų mažosios architektūros elementų lentelė.....	12
7.	Dangų, elementų ir objektų medžiagiškumas ir sprendimai	14
7.1.	Parinktų dangų medžiagiškumo lentelė	14
8.	Apšvietimo sprendimai	15
9.	Ekonominis, aplinkosauginis ir socialinis tvarumas.....	16
9.1.	Ekonominis tvarumas.....	16
9.2.	Aplinkosauginis tvarumas	16
9.3.	Socialinis tvarumas	17
10.	Projektuojami bendrieji rodikliai.....	17
11.	Preliminari sąmata	18
12.	Paveikslėlių šaltiniai	18

1. Dabartinės situacijos analizė

1pav. Situacijos schema

2pav. Gretimybės

Gargždų savivaldybės ir Rinkos aikštės formuoja funkcinį miesto branduolį, kurio apylinkėse telkiasi pagrindiniai viešieji, komerciniai ir kultūriniai objektai. Ši kompozicija sustiprina aikščių, kaip miesto gyvenimo epicentro, statusą. Objektų artumas didina tiek pėsčiųjų patogumą, tiek visos centrinės miesto dalies patrauklumą.

3pav. Pėstieji

Gargždų savivaldybės aikštė kartu su Rinkos aikšte sudaro centrinį pėsčiųjų traukos tašką. Šios viešosios erdvės – svarbiausi miesto socialinio gyvenimo mazgai, kuriuose persipina administracinė, kultūrinė ir kasdienė gyventojų veikla.

4pav. Transportas

Savivaldybės aikštė pasižymi geru susisiekimu tiek automobilių, tiek viešojo transporto ir dviračių eismo požiūriu, ypač vakarinėje bei pietinėje dalyse.

2. Architektūrinė koncepcija

„*Santara*“ – erdvė, kur susilieja praeitis ir dabartis, kur susitinka gyventojai, svečiai ir bendruomenės balsas. Čia kuriamas tautiškas, bet atviras santykis – žmogaus su žmogumi, miesto su gamta, tradicijos su šiuolaikiškumu.

2.1. Bendra koncepcija

Formuojama pagrindinė urbanistinė ašis veikia kaip erdvinė kompozicija, jungianti Savivaldybės aikštę, Rinkos aikštę, daugiabučių kiemų erdves ir skverą ties Minijos gatve. Ši ašis yra nepertraukiama, tačiau kiekviename etape įgyja skirtingas funkcines ir erdvinės išraiškas – nuo aktyviai naudojamų reprezentacinių aikščių iki natūralistinio pobūdžio poilsio zonų.

Erdvinėje kompozicijoje derinamos kampuotos ir užapvalintos formos. Tokia geometrija pasirinkta siekiant maksimaliai prisitaikyti prie natūralių žmonių judėjimo trajektorijų ir sukurti minkštesnį, vizualiai patrauklesnį erdvės charakterį. Vyrauja simetrijos principas, tačiau jis subtiliai koreguojamas pagal aplinkos reljefą, esamus medžius ir pastatus.

2.2. Projekto vizualizacijos

5pav.

6pav.

7pav.

8pav.

9pav.

2.3. Tautinio rašto grindinys

10pav. Tautinio rašto grindinio kūrimo procesas

Vienas svarbiausių koncepcijos elementų – tautinio rašto motyvas grindinyje. Jis jungia Savivaldybės ir Rinkos aikštes, jaustas į pagrindinius judėjimo takus. Tai stilizuotas XIX–XX a. lietuviškas geometrinis ornamentas, kuris veikia kaip simbolinė sąsaja tarp praeities ir šiuolaikinės architektūros.

2.4. Multifunkciniai paviljonai

Projektuojami multifunkciniai paviljonai, kurių architektūrinė išraiška inspiruota tradicinių šiaudinių sodų struktūrų – jų geometrija interpretuojama šiuolaikiškai, naudojant medines konstrukcijas. Paviljonai subtiliai integruojami į aplinką, atlieka ne tik funkcinį, bet ir estetinį vaidmenį – tampa urbanistiniais akcentais.

11pav. Paviljonų vizualizacija

12pav. Paviljonų išsklotinė

- **Bendruomenės erdvė**
Paviljonai gali būti naudojami įvairioms bendruomenės veikloms: susitikimams, edukacijai, kūrybiniams užsiėmimams, parodoms ar meninėms instaliacijoms. Atvirumas leidžia pritaikyti erdvę skirtingoms žmonių grupėms.

13pav.

- **Edukacinės veiklos**
Erdvė pritaikoma neformaliai švietimui – gamtos pažinimui, kūrybinėms dirbtuvėms, vaikų veikloms. Atvira struktūra skatina interaktyvumą ir įtrauktį.

14pav.

- **Turgavietės pastogė**
Paviljonai gali būti panaudoti kaip laikinos prekybos vietos – suprojektuoti taip, kad lengvai prisitaikytų prie turgavietės poreikių, užtikrintų pavėsį ir apsaugą nuo oro sąlygų, neiškraipant viešosios erdvės vientisumo.

15pav.

2.5. Fontanas

Naujai projektuojamas fontanas transformuojamas į dvi dalis: pasvirusį reprezentacinį bei interaktyvią zoną, pritaikytą visų amžiaus grupių lankytojams.

Fontano dizainas apjungia akmens monolitus, interpretuojančius aplinkinių pastatų spalvinę gamą ir veikiantis kaip meninė instaliacija.

3. Kraštovaizdžio architektūros koncepcija

Vienas iš pagrindinių kraštovaizdžio formavimo tikslų – gamtos integracija į urbanizuotą miesto centrą. Šis tikslas pasiekiamas ne tik sodinant augalus, bet ir įtraukiant kitus gamtinius veiksnius: reljefą, vandenį, pavėsį.

Projekte numatomi miestų mikroklimatui pritaikę augalai, kurie suteiks aikštėms spalvinio bei tekstūrinio gausumo. Parinkti augalai sukurs buveines apylinkėse gyvenantiems gyvūnams.

Reljefo vaidmuo:

- Savivaldybės aikštėje reljefas naudojamas pakelti perimetrinius želdinius – tai suteikia želdiniams išraiškingumo, stipriau atiboja aikštę nuo gatvės, o pakeltos žaliosios salelės tampa vizualiniais akcentais.
- Rinkos aikštėje reljefas integruotas į multifunkcinių suolų sistemą, kuri formuoja pakeltą pievą – poilsio erdvę su integruotais medžiais, tinkančią pasyvų laisvalaikį mėgstantiems lankytojams.
- Skvere ties Minijos gatve natūralus šlaitas įveiklinamas multifunkcine atramine siennele-suolu. Šalia projektuojamas pasviras takas, kurio viena pusė pasislepia žemiau esamo reljefo – tai sukuria įtraukiančią erdvinę patirtį.

4. Funkcinės zonos ir viešosios erdvės

4.1. Savivaldybės aikštė

Erdvė projektuojama multifunkciškai, išlaikant reprezentatyvumo ir bendruomeniškumo pusiausvyrą. Išsaugomi visi esami brandūs medžiai, papildomai sodinamos dvi naujos liepų eilės. Medžiai ne tik formuoja užuovėją ir šešėlį, bet ir veikia kaip akustiniai bei vizualiniai ekranai nuo gatvės triukšmo.

Fontanas atnaujinamas į dvi zonas: viena skirta reprezentacinei funkcijai, kita – interaktyvi, tinkama vaikams. Abiejose dalyse naudojami monolitiniai akmens elementai, kurie kuria ryšį su vietos architektūra ir gamtine aplinka.

4.2. Rinkos aikštė ir perėjimas

Erdvės pagrindas – pėsčiųjų promenade su tautinio rašto motyvu grindinyje. Judėjimo takas apeina Gargždų muzikos mokyklos pastatą, kuris tampa erdvinės kompozicijos centru ir skirstytoju.

- **Kairėje pusėje** projektuojama pakelta pieva su reljefo nuolydžiais, įkomponuotais medžiais ir daugiamečiais želdiniais – tai vieta pasyviam poilsiui.
- **Dešinėje** – išryškinamas Nepriklausomybės ažuolas. Jo aplinka neapkraunama kieta danga – formuojamas natūralistinis želdynas su tankiu pomedžiu, kuris užtikrina medžio sveikatą ir sukuria simbolinį erdvės branduolį.

Tarp ažuolo ir promenados formuojama aikštės dalis multifunkciniams paviljonams – šie lengvos konstrukcijos statiniai prisitaiko prie sezoniškumo ir bendruomenės renginių. Numatyta ir vieta Kalėdų eglės įrengimui, kurios pozicija parinkta taip, kad vizualiai išryškintų Šv. arkangelo Mykolo bažnyčios bokštą.

4.3. Kiemo erdvės ir skveras

Kiemo teritorijoje tarp Rinkos aikštės ir Minijos gatvės skvero įrengiamos naujos stovėjimo vietos, žaliosios salelės ir pavėsį teikiantys krūmai. Tai padeda išvengti kietos dangos dominavimo ir vizualiai suskaido erdvę. Visi dangos sprendimai suvienodinami, išlaikant nuoseklų medžiagiškumą.

Skveras prie Minijos gatvės išlaiko natūralaus parko charakterį – jame dominuoja reljefas, vingiuoti takeliai, augalų įvairovė. Akcentinis erdvės elementas – apskritas pasviras takas, kuris kuria vizualinę sąsają su pasviru fontanu Savivaldybės aikštėje.

5. Susisiekimo ryšiai ir judumas

Pėsčiųjų takai suformuojami pagal natūralias judėjimo kryptis.

Projektas integruojamas į esamą eismo infrastruktūrą – rekonstruojamos sankryžos schema išlaikoma. Automobilių stovėjimo vietos optimizuojamos pagal faktinį poreikį, išlaikant vietas žmonėms su negalia bei aptarnaujančiam transportui. Atvejais, kai automobilių stovėjimo vietų poreikis padidėtų – jas būtų galima statyti kitose viešose automobilių stovėjimo vietose aplink aikštes.

Užtikrinamas privažiavimas prie bažnyčios aptarnaujančiam transportui. Pėsčiųjų ir dviratininkų srautai atskirti aiškiai, pagal miesto dviračių infrastruktūros plėtros planą, aikštėse numatyti ir dviračių stovai.

6. Mažosios architektūros elementų koncepcija

Numatomi minimalistiniai, šiuolaikiški mažosios architektūros sprendimai, kurie išlaiko kultūrinį nuosaikumą ir estetinę darną. Visi elementai (suolai, šiukšliadėžės, dviračių stovai) parenkami pagal vieningą dizaino kalbą, jie ne tik deramai įsilieja į bendrą Gargždų architektūrinį kontekstą, bet ir pabrėžia projektuojamų aikščių savitumą bei reikšmę miesto urbanistinėje raidoje.

Lengvos elementų linijos pabrėžia pagrindinę projektuojamų aikščių šiuolaikinio tautiškumo viziją, sudarydamos atsvarą griežtam ir detaliam grindinio raštui. Suolų formos primena Lietuvos kraštovaizdį – laukų ir miškų bangavimą, upių tėkmę, jūros krantus.

6.1. Parinktų mažosios architektūros elementų lentelė

Eil. Nr.	Elemento pavadinimas	Elemento fotofiksacija	Elemento specifikacija
1.	Multifunkcinis suolas	<i>16pav.</i> <i>17pav.</i> <i>18pav.</i>	• Dviejų lygių suolas, griežtas aikštės linijas apjungiantis su gamtos organiškumu; • Suolas tuo pačiu gali funkcionuoti ir kaip gultas, žaidimų elementas vaikams; • Pagamintas iš aukštos kokybės neslidaus bei vandeniui atsparaus betono, kojos pagamintos iš plieno.

2.	Šlaitinis suolas	19pav. 20pav.	• Suolo banguotumas sustiprina tautiškumo idėją; • Suolas atlieka ir atraminės sienutės funkciją; • Pagamintas iš aukštos kokybės neslidaus bei vandeniui atsparaus betono.
3.	Dviračių stovas	21pav.	• Minimalaus dizaino juodas dviračių stovas integruojasi į sukurta aikštės visumą, vizualiai pradingsta išlaikydama savo funkciją; • Pagamintas iš kokybiškai dažyto metalo.

4.	Šiukšliadėžė	22pav.	• Minimalaus dizaino juoda šiukšliadėžė integruojasi į sukurta aikštės visumą, vizualiai pradingsta išlaikydama savo funkciją; • Pagamintas iš kokybiškai dažyto metalo.

7. Dangų, elementų ir objektų medžiagiškumas ir sprendimai

7.1. Parinktų dangų medžiagiškumo lentelė

Ei. Nr.	Dangos pavadinimas	Dangos fotofiksacija	Dangos specifikacija
1.	Betoninė trinkelė	23pav.	• 10x10x10 cm.; • Trinkelė naudojama visose projektuojamose zonose, pėsčiųjų takams, pravažiavimams, aikštėms; • Naudojant natūralios betono bei šviesaus betono spalvų trinkeles sukuriamas tautinio rašto grindinys;

2.	Ažūrinė trinkelė	<i>24pav.</i>	• 20x10x80 cm.; • Trinkelė naudojama automobilių statymo vietose.
3.	Atsijų danga	<i>25pav.</i>	• Atsijų danga naudojama pasviram takui, plotams po suolais.

8. Apšvietimo sprendimai

Apšvietimo sprendiniai derinami prie funkcinių zonų bei bendro architektūrinio koncepto, formų – apima bendrą, akcentinį ir šventinį apšvietimą.

Ei. Nr.	Elemento fotofiksacija	Elemento specifikacija
1.	<i>28pav.</i>	• Apšvietimas platiems takams ir aikštėms.

	<i>29av.</i>	
2.	<i>30pav.</i>	• Apšvietimas siauriems takams ir skverams.

9. Ekonominis, aplinkosauginis ir socialinis tvarumas

9.1. Ekonominis tvarumas

Projekto sprendiniai parinkti vertinant jų eksploatacijos poreikį ir sudėtingumą. Naudojamos medžiagos yra patvarios, ilgalaikės ir nereikalaujančios papildomų lėšų jas keičiant.

9.2. Aplinkosauginis tvarumas

Projekto apimtyje daug dėmesio skirta aplinkosaugai. Aikštėse didelė dalis dangų yra pralaidžios vandeniui, taip sumažinant aplinkinių teritorijų patvinimo tikimybę liūčių metu. Projekte numatytos medžiagos nereikalauja dažno keitimo, taip nedarant įtakos naujai gamybai. Gausiai augalais apšodinti plotai gerins aplinkinių teritorijų oro kokybę.

9.3. Socialinis tvarumas

- Lygybė ir įtrauktis

Projektas yra prieinamas visų amžiaus grupių, lyčių, socialinių padėčių, tautybių žmonėms.

- Prieinamumas

Visoje projektuojamoje teritorijoje numatomi lygūs, patvarūs ir kokybiški takai, kuriais žmonės su negalia gali judėti. Projekte yra numatytos 3 ŽN automobilio stovėjimo vietos.

- Bendruomeniškumas

Projekto apimtyje daug dėmesio skirta bendruomenių stiprinimui, zonų, kur galėtų vykti įvairios bendruomeninės veiklos, kūrimas.

- Ilgalaikė gyvenimo kokybė

Projektuojama teritorija turės ilgalaikę išliekamąją naudą Gargždų gyventojams, sukuriant jiems naują poilsio, bendruomeninę bei gamtinę zoną miesto centre.

10. Projektuojami bendrieji rodikliai

Pavadinimas	Mato vienetas	Kiekis	Pastabos
1. SKLYPAS			
1.1. Sklypo plotas	ha	1,2536	
2. KITI INŽINERINIAI STATINIAI			
2.1. Takai:			
2.1.1. Plotas	m ²	6091,834	II grupės nesudėtingas statinys
2.2. Automobilių stovėjimo aikštelė:			II grupės nesudėtingas statinys
2.2.1. Plotas	m ²	433,879	
2.2.2. Ilgis	m	6	
2.2.3. Stovėjimo vietų skaičius	vnt.	24+3ŽN	

Pavadinimas	Mato vienetas	Kiekis	Pastabos
2.3. Paviljonai:			II grupės nesudėtingas statinys
2.3.1. Plotas	m ²	135,41	
2.3.2. Aukštis	m	5,79	
2.4. Pravažiavimo kelias tarp daugiabučių:			II grupės nesudėtingas statinys
2.4.1. Plotas	m ²	482,156	
2.4.2. Plotis	m	4,5	

11. Preliminari sąmata

Parengta pagal galiojančias Statybos produkcijos sertifikavimo centre aplinkos ministro pavedimu (2006-10-26 įsakymas Nr. D1-492) įregistruotas ir skelbiamas juridinių asmenų, fizinių asmenų ir mokslo įstaigų parengtas rekomendacijas dėl statinių statybos skaičiuojamųjų kainų nustatymo

Eil. Nr.	Pavadinimas	Mato vnt.	Kiekis	Kaina vnt. (be PVM)	Kaina bendra (be PVM)
1.	Trinkelių danga	m ²	6377,624	38Eur.	242349,712Eur.
2.	Atsijų danga	m ²	196,365	17Eur.	3338,205Eur.
3.	Želdiniai	m ²	2214,729	50Eur.	110736,45Eur.
4.	Veja	m ²	1712,964	9Eur.	15416,676 Eur.
5.	Fontanas pagal kovo 11	m ²	180,133	864Eur.	155634,912Eur.
6.	Mažosios architektūros elementai	vnt.	108	1200Eur.	129600Eur.
7.	Paviljonas	vnt.	1	165000Eur.	165000Eur.
8.	Bendra kaina (be PVM)				822075,955Eur.

12. Paveikslėlių šaltiniai

1pav.	Užsakovo pateiktas paveikslėlis
2pav.	Projekto autoriaus parengtas paveikslėlis
3pav.	Projekto autoriaus parengtas paveikslėlis
4pav.	Projekto autoriaus parengtas paveikslėlis
5pav.	Projekto autoriaus parengtas paveikslėlis
6pav.	Projekto autoriaus parengtas paveikslėlis
7pav.	Projekto autoriaus parengtas paveikslėlis
8pav.	Projekto autoriaus parengtas paveikslėlis

9pav.	Projekto autoriaus parengtas paveikslėlis
10pav.	Projekto autoriaus parengtas paveikslėlis
11pav.	Projekto autoriaus parengtas paveikslėlis
12pav.	Projekto autoriaus parengtas paveikslėlis
13pav.	Projekto autoriaus parengtas paveikslėlis
14pav.	Projekto autoriaus parengtas paveikslėlis
15pav.	Projekto autoriaus parengtas paveikslėlis
16pav.	www.escofet.com
17pav.	www.escofet.com
18pav.	www.escofet.com
19pav.	www.escofet.com
20pav.	www.escofet.com
21pav.	www.mazojiarchitektura.lt
22pav.	www.durbanis.com
23pav.	www.betonomozaika.lt
24pav.	www.betonomozaika.lt
25pav.	www.southwestboulder.com
26pav.	www.indiamart.com
27pav.	www.lsroad-markings.co.uk
28pav.	www.schreder.com
29pav.	www.schreder.com
30pav.	www.schreder.com